

Motion till riksdagen 2010/11:N358

av Pia Nilsson m.fl. (S)

Marknader och förutsättningar för sociala företag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att dels skapa utökade marknader för sociala företag, dels skapa bättre förutsättningar för att finansiera bildandet av sociala företag.

Motivering

Nästan en miljon människor i arbetsför ålder står idag utanför den svenska arbetsmarknaden och lever på passiva bidrag. Många kan och vill arbeta men vägen in på arbetsmarknaden är stängd. Ett funktionshinder som innebär att arbetsplatsen och uppgifterna måste anpassas kan vara ett praktiskt hinder. I andra fall är personen för "eljest" för att vara välkommen på en arbetsplats. Ofta handlar det om okunskap och rädsla för vad det innebär att anställa och arbeta tillsammans med människor med till exempel psykiska funktionshinder eller en trasslig bakgrund som har satt sina spår. För andra har en lång sjukskrivning eller oturen att bli arbetslös i fel yrke eller på fel ort skurit av kontakten med arbetsmarknaden. För oss socialdemokrater är ju arbete, att vara inkluderad och behövd, en viktig faktor för ett gott liv.

I Europa har sociala företag skapat hundratusentals nya arbeten och i Sverige växer antalet arbetstillfällen skapade i sociala företag. Flertalet av dessa människor lever i utsatthet och fattigdom och upplever en stor maktlöshet. Behovet av stöd och särskilda insatser för att komma in på arbetsmarknaden är stort. En ökad samverkan mellan olika myndigheter och mer individuellt utformade insatser skulle kunna bidra till att många fler kan lämna bidragsberoendet bakom sig. Många vill och kan arbeta men arbetsförhållanden och uppgifter måste anpassas till individens förutsättningar.

Fel! Okänt namn på

Definition

Sociala företag (enligt Tillväxtverket)

- ? har som ändamål att integrera människor som står långt från arbetsmarknaden i samhälle och arbetsliv,
- ? skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt,
- ? återinvesterar sina vinster i den egna eller liknande verksamheter,
- ? är fristående från offentlig verksamhet,
- ? binder samman entreprenörskap med individens behov av arbete och samhällets behov av tjänster och
- ? driver affärsverksamhet där medarbetarna och deras förutsättningar står i centrum.

De sociala företagen driver affärsverksamhet med medarbetarna och deras förutsättningar i centrum. Företagen organiseras oftast som ekonomiska eller ideella föreningar men även aktiebolag och stiftelser förekommer. De verkar på både den privata och den offentliga marknaden genom att sälja produkter eller tjänster till privatpersoner, företag och offentlig sektor.

De har en affärsidé, de marknadsför och tjänar pengar på sin produktion av varor och tjänster, betalar skatt och arbetsgivaravgifter för sina anställda. Personal i sociala företag har samma möjligheter till subventionerade anställningar som på andra arbetsplatser. En del medarbetare har en varaktig sjukersättning beviljad och arbetar främst för att ha en meningsfull vardag, arbetskamrater och känna att arbetsförmågan de har – oavsett hur den ser ut och hur stor den är – är behövd och tas tillvara.

Skapa marknad

Det sociala företagandet har stora möjligheter att skapa nya hållbara företag och utveckla affärsområden som ger nya arbetstillfällen samtidigt som nya grupper integreras på arbetsmarknaden. För att dessa företag ska överleva måste det finnas en marknad.

Kommuner, stat och landsting eller regioner kan främja socialt företagande genom att tydligt visa att deras tjänster och produkter efterfrågas. Allra bäst görs det genom progressiva skrivningar i visioner, riktlinjer och upphandlingspolicyer.

Finansiering

Människor som står i begrepp att starta sociala företag har ofta mycket svårt att få lån. De har ofta inga tillgångar, har levt på bidrag en längre tid och är därför inte attraktiva bankkunder. Därför är det viktigt att regeringen ser över möjligheterna till finansiering med hjälp av till exempel statliga mikrolån, för att socialt företagande ska kunna bli den positiva faktor i Välfärds-Sverige som det har potential att bli.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 22 oktober 2010

Pia Nilsson (S)

Sven-Erik Österberg (S)

Olle Thorell (S)

Anna Wallén (S)